

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE VERBO DEI|| scripto & non scripto,|| QVATVOR LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, 1599

VD16 B 1607

Beatissimo Sanctissimoqve Patri Sixto V. Pont. Max. Robertvs Bellarminvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53828)

BEATISSIMO
SANCTISSIMOQVE
PATRI SIXTO V.
PONT. MAX.

ROBERTVS BEL-
LARMINVS.

ERE omnino ac sapienter, BEATISSIME PATER, scriptum reliquit S. Hieronymus, neminem esse tam impium, quem hæreticus impietate non vincat. Nam cum fides spiritualis

*Lib. 7. in
Isai.*

totius ædificij, atque omnium cœlestium beneficiorum fundamentum & origo sit: qui fidem tollere de Ecclesia moliuntur, quod hæretici faciunt, omnia Ecclesiæ bona simul corrumpere, atq; ipsam Ecclesiam funditus euertere moliuntur. Quare S. Ioannes, & eum sequuti multi veteres Patres, vt vno verbo exprimerent innumerabiles clades, atque horribilem vastitatem, quam & Ecclesiæ, & Reipublicæ hæretici adferunt, Antichristi nomine eos appellandos esse censuerunt. Nulla enim inter omnes Ecclesiæ

*1. Ioan. 2.
C. 4.
Cypri. lib.
4. epist. 7.
Hilar. contra
Ariem.*

E P I S T O L A

*August. li.
2. contra
adver. leg.
& Proph.
cap. 2.*

persequutiones atrocior, nulla grauior futura est ea, quam Antichristus in ipso mundi interitu excitabit. Itaq; maiores nostri etsi in persecu- tionibus omnibus cōtra portas inferorum rem fortiter gererent, cū tamen caussa fidei age- batur, ita animis omnes commouebantur, vt non sibi satisfacerent, nisi vniuersas Ecclesiæ vi- res colligerent, ac tanquam communi classico euocati omnes vnà ad resistēdum occurrerent. Alios hostes vt ab Ecclesiæ finibus submoue- rent, nemo custodiam gregis sibi crediti dese- rebat: hæresim vt propulsarent, relictis gregi- bus, altaribus, sedibus, longè positas regiones non sine magno & sumptu, & periculo adire non dubitabant. Neque verò Episcopi tantū in Conciliis congregati quasi instructa acie ad- uersus hæreses depugnabant; sed & ante Epi- scopos ceteros summi ipsi Pontifices ex cellis- sima specula, atq; arce religionis primi signum dabant, primi fulmina anathematum in aduer- sarios iaculabantur; & post Episcopos Impera- tores edictis, legibus, multis piè in hæreticos sæuebant; vnà autem omnium ordinum & na- tionum Doctores, & literis, & sermonibus, tan- quam ad commune restinguēdum incendium, accurrebant.

Quod si priscis illis temporibus vnus aliquis error totum Christianum orbem vsque adeò commouebat, vt aliquando, summo Pontifice conuocante, sexcenti & eo amplius Episcopi ex remotissimis prouinciis in vna, vt ita dicam, ca-
stra

DEDICATORIA.

stra momento temporis conuenirent: quo tandem animo nos esse oporteret, qui non vno aliquo errore, sed ipsa hæresum colluione appetimur & exercemur; nec de vno, vel altero capite fidei, sed de tota propemodum religionis summa, cum Ecclesiæ hostibus dimicamus? Et tu quidem SIXTE V. Pontifex beatissime, in hoc spirituali prælio operam atque industriam tuam Ecclesiæ Catholicæ ita probasti, vt hac maximè de causa in hæc periculosissima tempora à diuina prouidentia reseruatus, & in summum spiritualis militiæ ducem lectus fuisse videare. Multarum quidem in te virtutum splendor elucebat, quæ te summo sacerdotio dignissimum ostenderent: integritas morum ex singulari indole tua, & religiosæ vitæ instituto, quod in clarissima D. Francisci familia suscepisti puer, adulescens piè coluisti, illustrasti Doctor insignis, Generalis autem Minister in pristinum decus & candorem reuocare conatus es. Prudentia singularis, qua tibi facem præferente in Quæstoris officio, in supremo religiosi ordinis magistratu, in Episcopali functione, in amplissimo & sacrosancto Cardinalium Collegio inoffenso semper pede cucurristi: Celsitudo animi, robur mentis, constãtia summo Principe digna, quam nihil vnquam à recto, nihil à legum seueritate deflexit; quæ etsi nunc cum summa potestate coniuncta in improborum comprimenda audacia cernitur maximè; non eam tamen Pontificatus peperit, sed ostendit.

EPISTOLA

Hæc & alia id genus multa, gradum tibi ad summam dignitatem opinione omnium faciebāt: sed inter tot clarissimas virtutes illa te, præter ceteras, Deo Ecclesiæ suæ prospiciente, ad fastigium istud euexit, quæ est hoc tēpore summo Sacerdoti præcipuè necessaria, ardor videlicet ac studium hæreticæ pestis ab Ecclesia auer- tendæ. quod quidem iam dudum in te spiritus Domini, & sacrarū literarum scientia excitauit; acuit deinde Quæstoris munus fortiter administratum; incenderunt tandem Pij V. Pontificis verè pij exempla, qui te, vt sacrilegis impiorum hominum sectis infestissimum, simul inter Illustrissimos Romanæ Ecclesiæ Patres ac Principes cooptauit, & Ecclesiæ vniuersæ ad hæreses horum temporum profligandas Duce[m] præstantissimum præparauit. cuius quidem sapientissimi, sanctissimiq[ue] viri iudicium continuò Pontificatus tui primordia comprobant. Sub ipsum enim tui Apostolatus initium eum actionum tuarum cursum instituisti, facile vt omnes intelligant, quid in omne reliquū tempus à tua ista magnitudine animi sperandum Catholicis, quid hæreticis pertimescendum.

Ego verò, vt ad me ipse nunc veniam, qualiscunque Ecclesiæ Catholicæ filius, piæ matri tam grauitè laboranti, accedente præsertim Superiorum meorum imperio, opem, quam potui, tuli. Et cūm annos iam quindecim in Contro- uersis fidei explicandis posuerim, partim Lo-
uanij

DEDICATORIA

uanij in florentissima totius Germaniæ Academia, partim Romæ, ad eos iuuenes instituendos, quos è Transalpinis regionibus Apostolica benignitas euocarat: vt ea, quæ docendo differueram, aliquando typis mandarem, atq; in lucem ederem, eorundem me Superiorum meorum compulit auctoritas. Quæ porrò disputationes, in cuius potissimum nomine apparere deberêt, non fuit mihi magnoperè cogitandum. siue enim in libros, qui hoc volumine continentur, siue in rationes dedicandi huiuscemodi laboris, mentem animumque conuerterem, sola occurrebat Sanctitas Tua, quæ omnibus aliis summo iure anteponenda videretur; vt non quærendus fuerit qui legeretur, sed legendus qui emereret. Libri qui offerendi erant, quòd fidei Controuersias ex veræ Theologiæ principiis explicent, nulli sanè iustius debebântur, quàm tibi, qui & summus Theologus es, & vnus Controuersiarum omnium Iudex, ab ipso Deo singulari prouidentia constitutus.

Quòd si in operum nuncupatione eius potissimum ratio haberi solet, qui possit, & velit oblatum sibi munus, vel patrocínio defendere, vel splendore nominis illustrare, nullius certè ratio mihi potius habenda fuit, quàm tui, qui & ea es potestate, qua proximè accedis ad Deum, eaque benignitate, qua (vt communis omnium parens) concedis hominum nemini, & à quo patrocínio ac tutelam opus hoc nostrum iure suo postulare videbatur. quod enim hoc seculo

EPISTOLA

inter tam multas hæreses, quibus Catholica oppugnatur fides, nulla sit longius latiusq; diffusa atq; propagata, nulla grauior, nulla infestior ea, quæ summum istum Pontificatum labefactare contendit; vt non iam alio nomine Catholici ab hæreticis, quàm Papistæ vocitemur; quasi sola sit inter nos & illos de Papatu contetio: ea causa fuit, cur in nostro opere nulla disputatio esset diligentius copiosiusq; tractanda, nulla maior, nulla instructior ea, qua summi Pontificatus institutio & auctoritas asseritur atq; defenditur. Quare non immeritò patrociniū Apostolicæ sedis libri illi vicissim flagitare videntur, qui in eiusdem sedis auctoritate tuenda, atq; ab hæreticorum morsibus & calumniis vindicanda, potissimùm consumuntur. Postremò, si librorum dedicationes testimonia esse solent animi grati, ac memoris acceptorum à magno aliquo Principe beneficiorum, non poterat vllò modo Societatis IESV alumnus quemquam tuæ Beatitudini in hoc officij genere anteferre. quidquid enim à nobis prodit, id suo sibi iure deposcit amplissima sedis Apostolicæ in vniuersam ordinis mei Societatem beneficentia, quam tu, Parens optime SIXTE, facis indies cumulatiorem. Vixdum enim inito Pontificatu, Sodalitas nostra à te nō humanissimis modò accepta verbis, ac bene sperare iussa, sed paulò pòst, vbi se primū obtulit occasio, ea beneficia consequuta est, vt & re in præsens accepta gaudeat, & spè etiam præcipere possit rerum ampliorum in futurum.

Accipe

DEDICATORIA.

Accipe igitur, BEATISSIME PATER, munusculum tibi multis nominibus debitum, ac de nostra Sodalitate, exigua illa quidem, sed tibi addictissima, deque vniuersa Christiana Republica, vt haftenus fecisti, bene mereri perge. nostræ videlicet partes erūt, assiduè Deum precari, vt Sanctitatem tuam vniuerso orbi Christiano conseruet incolumem, tuumque istum Pontificatum maximè diuturnum, & quod nomini tuo respondeat, consiliorum ac rerum tuarum cursum iubeat esse felicem.

